

[Indenrigsministeren.]

pr. Indbygger forhøjes fra 5 Kr. til 6 Kr. 25 Øre, og Tilskuddet pr. Sygedag fra 3 Kr. 50 Øre til 4 Kr. 25 Øre. Herigennem er der beregnet at ville tilfalde Kommunerne et Mertilskud paa ca. 10 Mill. Kr. aarlig. Tilskuddene efter Sygehusloven var paa Grundlag af Udgifterne i Regnskabsaaaret 1943—44 oprindelig beregnet at ville andrage ca. 40 Mill. Kr. aarlig, og de vil, dersom det foreliggende Lovforslag vedtages, i Regnskabsaaaret 1948—49 beløbe sig til i alt ca. 53 Mill. Kr., men en Undersøgelse af Sygehusregnskaberne fra 1946—47 har vist, at Udgifterne paa de 3 Aar er steget med 65—68 pCt.

Foruden den midlertidige Forhøjelse af Tilskudssatserne foreslaas der — ligeledes midlertidigt — gennemført en enkelt Ændring i Beregningsreglerne. Efter Sygehusloven er det saaledes, at det samlede Tilskud pr. Indbygger og pr. Sygedag ikke maa overstige 75 pCt. af Kommunernes Nettoudgift til Sygehusdrift. Kommuner, der holder høje Indlæggelsestakster, bliver som Følge heraf ringere stillet i tilskudsmæssig Henseende end andre Kommuner, der har Mulighed for at holde deres Betalingstakster nede. Ganske vist har 75 pCt.-Reglen i Praksis ikke medført nogen stor samlet Nedsættelse af Sygehusudgifterne, i 1947—48 ca. 1½ Mill. Kr. og i 1948—49 efter de gældende Tilskudsregler mindre end det halve, men for enkelte Kommuner virker den ret kraftigt, og det paapegede Forhold synes principielt uheldigt. Efter Indstilling fra Sygehusraadet foreslaas det derfor, at der ved Beregningen af de tilskudsberettigede Nettoudgifter ikke som hidtil skal regnes med den faktiske Indtægt ved Kur og Pleje af indlagte Patienter, men med et fast Beløb af 2 Kr. 50 Øre pr. Dag for hver Patient.

Med disse Ord skal jeg, idet jeg i øvrigt henviser til de til Lovforslaget knyttede temmelig udførlige Bemærkninger, anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i det høje Ting.

Jeg skal endvidere have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om en Ændring i Lov Nr. 100 af 14. April 1937 om en fælleskommunal Udligningsfond.*

Efter Udligningsloven faar Kommunerne bl. a. Tilskud fra Udligningsfonden til deres Skoleudgifter. Tilskuddet ydes i Forhold til vedkommende Kommunens Gennemsnitsudgift pr. undervisningspligtigt Barn, men efter en faldende Skala ved stigende Gennemsnitsudgift, saaledes at Gennem-

snitsudgiftens Stigning over et vist Beløb ikke medfører nogen yderligere Stigning af Tilskuddet. De nærmere Regler om Skalaen findes i Udligningsloven af 1937 § 3, Stk. 2, og herefter vil en Gennemsnitsudgift paa 50 Kr. give et Tilskud paa 30 Kr. pr. Barn eller i alt 60 pCt. af Kommunens samlede tilskudsberettigede Skoleudgifter. Hvis Gennemsnitsudgiften er 100 Kr., bliver Tilskuddet 50 Kr. pr. Barn eller i alt 50 pCt. af de samlede Udgifter. Hvis Gennemsnitsudgiften er 150 Kr., er Tilskuddet 60 Kr. pr. Barn eller i alt 40 pCt. af de samlede Udgifter, og Stigning af Gennemsnitsudgiften ud over de 150 Kr. medfører overhovedet ingen Forøgelse af Tilskuddet.

Dengang disse Regler blev givet, laa Kommunernes Gennemsnitsudgifter i alt væsentligt inden for de Rammer, der berettigede til Tilskud; efter Tallene for 1935—36 var saaledes kun Hovedstadskommunerne oppe over de 150 Kr. og kun med en forholdsvis ringe Overskridelse, idet Gennemsnitsudgiften for Hovedstadskommunerne var 171 Kr. Efter Tallene for 1935—36 var de samlede tilskudsberettigede Skoleudgifter ca. 41 Mill. Kr., og hvis Lovens Tilskudsregler var blevet anvendt fuldt ud — hvad de af særlige Grunde ikke blev i dette første Aar —, vilde de have givet Kommunerne Dækning for Skoleudgifterne med i alt ca. 18,8 Mill. Kr.

Siden Lovens Vedtagelse er der imidlertid foregaaet en meget betydelig Stigning af Priserne og som Følge deraf af Kommunernes Skoleudgifter. I 1945—46 var de samlede tilskudsberettigede Skoleudgifter saaledes ca. 68 Mill. Kr. eller ca. 66 pCt. mere end i 1935—36. Stigningen fordeler sig forskelligt paa de forskellige Kommuner, idet Sognekommunerne har faaet deres gennemsnitlige Skoleudgifter mere end fordoblet, medens Stigningen for Købstadkommunerne har været gennemsnitlig ca. 70 pCt. og for Hovedstadskommunerne ca. 30 pCt. Sognekommunerne, som i Henseende til Udgifter hidtil laa betydeligt fra Maksimumsgrænsen, har imidlertid faaet en ret stor Del af deres Merudgifter dækket ved Tilskud, medens de øvrige Kommuner, der i Forvejen laa i Udkanten af Rammerne, ikke, eller i alt Fald kun i ringe Grad, har faaet Tilskud til Merudgifterne. Af den samlede Udgiftsstigning fra 1935—36 til 1945—46, fra ca. 41 Mill. Kr. til ca. 68 Mill. Kr. eller med ca. 27 Mill. Kr., er kun ca. 3,2 Mill. Kr. dækket af Tilskud, medens de resterende 23,8 Mill. Kr. er baaret af Kommunerne selv.

Jeg maa herefter anse det for rimeligt,